

3 (Sem-5/CBCS) SKT-HE 3

2 0 2 2

SANSKRIT

(Honours Elective)

Paper : SKT-HE-5036

(Sanskrit Linguistics)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

UNIT—I

(Bhāṣāsāstra)

(Marks : 20)

1. Answer the following questions (any four) : 1×4=4

निम्नलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तरं देयम् (कस्यापि चतुष्टयस्य)——

(a) What is the derivation of the word
'philology'?

'Philology' इति शब्दस्य व्युत्पत्तिः का?

(2)

- (b) Write the name of any one branch of comparative philology.

तुलनात्मकभाषातत्त्वस्य कस्याः अपि एकस्याः शाखायाः नाम लिख्यताम्।

- (c) How many theories are there regarding the origin of languages?

भाषाणाम् उत्पत्तिविषये कति वादाः सन्ति?

- (d) “संस्कृतं नाम दैवी वाक्।”

Who said this?

केन इदमुक्तम्?

- (e) What is language?

का नाम भाषा?

- (f) Who is the author of *Sanskrit Language*?

Sanskrit Language इत्यस्य पुस्तकस्य रचयिता कः?

- (g) Write the name of any other language with which Sanskrit has similarity.

संस्कृतेन सह सादृश्यं वर्तते इति एतादृश्याः कस्याः अपि भाषायाः नाम लेखनीयम्।

- (h) Write the name of any language belonging to Dravidian family.

द्राविडवर्गस्य कस्याः अपि एकस्याः भाषायाः नाम लिख्यताम्।

A23/352

(Continued)

(3)

2. Write short notes on any three : 2×3=6

पदत्रयस्य विषये लघु टीका लेखनीया—

- (a) Morphology

रूपतत्त्वम्

- (b) Aim of comparative philology

तुलनात्मकभाषातत्त्वस्य उद्देश्यम्

- (c) Philology

भाषातत्त्वम्

- (d) Family of languages

भाषाणां वंशः

- (e) Bantu family

बान्तुभाषा वर्गः

- (f) Dialect

उपभाषा

3. (a) Discuss elaborately the theories about origin of language. 10

भाषायाः उद्भवविषये स्थितानां वादानां वैशद्येन आलोचना कार्या।

Or / अथवा

- (b) Discuss about phonology, syntax and semantics.

ध्वनितत्त्व-वाक्यरीति-अर्थविपरिणामप्रकाराः आलोचनीयाः।

A23/352

(Turn Over)

of language.

10

भाषायाः उद्भवविषये स्थितानां वादानां वैशद्येन आलोचना
कार्या।

Or / अथवा

(b) Discuss about phonology, syntax and
semantics.

ध्वनितत्त्व-वाक्यरीति-अर्थविपरिणामप्रकाराः आलोचनीयाः।

A23/352

(Turn Over)

(4)

UNIT—II

(Indo-European Language Family)

(Marks : 20)

4. Answer the following questions (any three) : $1 \times 3 = 3$

निम्नलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तरं देयम् (कस्यापि प्रश्नत्रयस्य)——

(a) In which family of language Sanskrit is included?

संस्कृतं कस्मिन् भाषावर्गे अन्तर्भुक्तम्?

(b) What is Hittite?

हिट्टाइड् इति किम्?

(c) Write the name of any one philologist.

कस्यचिद् एकस्य भाषातत्त्वविदः नाम लिख्यताम्।

(d) Write another name of Indo-European Language Family.

भारोपीयभाषावर्गस्य अपरं नाम लिख्यताम्।

(e) Who was Sir William Jones?

सार उइलियाम जोन्स कः आसीत्?

(f) How many languages are there in IE family?

भारोपीयभाषावर्गे कति भाषाः सन्ति?

A23/352

(Continued)

(5)

5. Write a very short note on any one of the following : 2

निम्नलिखितयोः एकस्य लघु टीका लेखनीया——

Satəm/शतम्; Centum/केन्तुम्.

6. Write notes on : 5

टीका लेखनीया——

(a) Germanic language

जर्मणभाषा

Or / अथवा

(b) Italic language

इटालिकभाषा

7. Answer any one question : 10

कस्यापि एकस्य उत्तरं देयम्——

(a) Discuss the characteristics of Indo-European family.

भारोपीयभाषावर्गस्य वैशिष्ट्यमालोचनीयम्।

(b) Discuss about the languages of Satəm group.

शतम् इति विभागान्तर्गतानां भाषाणाम् आलोचना कार्या।

(c) Write an essay on the evolution of IE family.

भारोपीयपरिवारस्य विवर्तनम् इति विषयमवलम्ब्य प्रबन्धो लेखनीयः।

A23/352

(Turn Over)

(6)

UNIT—III

(History and Prehistory of Sanskrit)

(Marks : 25)

8. Answer the following questions (any three) : $1 \times 3 = 3$

निम्नलिखितेषु प्रश्नत्रयस्य उत्तरं देयम्—

(a) “Sanskrit is linguistically called OIA.”

(Write True or False)

“भाषातत्त्वानुसारेण संस्कृतं प्राचीनभारतीयार्यभाषा इति उच्यते।”

(शुद्धम् अशुद्धं वा लिखत)

(b) How many stages of Indo-Aryan language are there?

भारतीयार्यभाषायाः कति स्तराः सन्ति?

(c) Write the name of any language of Middle Indo-Aryan.

मध्य-भारतीयार्यभाषायान्तर्भुक्तायाः कस्याः अपि एकस्याः भाषायाः नाम लिखत।

(d) What is Āvestā?

आवेस्ता का?

9. Write a note on Pāli or Prākṛt.

2

पाली अथवा प्राकृतस्य एका टीका लेखनीया।

(7)

10. Answer any two of the following questions :

$10 \times 2 = 20$.

अधोलिखितेषु कस्यापि प्रश्नद्वयस्य उत्तरं देयम्—

(a) Discuss the characteristics of OIA.

प्राचीन-भारतीयार्यभाषायाः वैशिष्ट्यानि आलोच्यन्ताम्।

(b) Compare between Sanskrit and Prākṛt.

संस्कृतभाषया सह प्राकृतस्य तुलना कार्या।

(c) Discuss Indo-Aryan and Indo-Iranian language.

भारतीयार्यभाषा तथा भारतीय-इराणीयभाषा इत्यनयोः आलोचना करणीया।

(d) Compare between Vedic and Classical Sanskrit.

वैदिकभाषा तथा संस्कृतभाषा इत्यनयोः तुलना कार्या।

(e) Show how Sanskrit can be said to be a member of IE family.

संस्कृतं कथं भारोपीयपरिवारस्य अंगभूतं तत् प्रदर्शयताम्।

(8)

UNIT—IV

(Phonetic Changes)

(Marks : 15)

11. Write short notes on any *three* : 5×3=15

Prothesis ; Anaptyxis ; Dissimilation ;
Metathesis ; Epenthesis ; Haplology.

यथेच्छं त्रितयस्य लघु टीका लेखनीया—

वर्णागमः ; स्वरभक्तिः ; विषमीभवनम् ; वर्णविपर्ययः ;
अपिनिहितः ; समाक्षरलोपः।

★ ★ ★

